

REPUBLIKA HRVATSKA
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN

KLASA: 024-01/26-01/2

URBROJ:2186-02/1-26-1

Varaždin, 13.07. 2026.

**VIJEĆNICIMA ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE
VARAŽDINSKE ŽUPANIJE**

**PREDMET: Odgovor na pitanja vijećnice Županijske skupštine
MIRE LETIĆ**

- dostavlja se

Na sjednici Županijske skupštine Varaždinske županije održanoj 27. svibnja 2026. godine, vijećnica Županijske skupštine **MIRA LETIĆ**, postavila je pitanja, koja se daju u citatu:

„Župane, moje prvo pitanje tiče se palijativne skrbi i nepokretnih građana. Varaždinska županija se često hvali kapacitetima u Novom Marofu, no obitelji koje kod kuće 24 sata dnevno njeguju potpuno nepokretne članove suočavaju se sa neprobojnim zidom. Kada ti iscrpljeni ljudi odu do svojeg liječnika obiteljske medicine i pitaju kako ostvariti pravo na privremeni smještaj bolesnika na mjesec dana kako bi se obitelj odmorila ili obavila vlastito liječenje, nailaze na potpunu informacijsku blokadu. Liječnici opće prakse često nemaju informaciju kamo takvog bolesnika uopće uputiti jer su kreveti u Novom Marofu stalno popunjeni pacijentima koji dolaze isključivo s bolničkih odjela, a ne iz kućne njege. Dakle, moje prvo pitanje glasi, koji je točan službeni protokol koji je Varaždinska županija propisala za obiteljske liječnike i građane? Kamo točno obitelj mora podnijeti zahtjev i u koju ustanovu u našoj županiji se nepokretni bolesnik može smjestiti na mjesec dana na teret HZZO-a radi nužnog odmora njegovatelja?“

„Moje drugo pitanje nadovezuje se na financijsku stranu ove problematike i izravno ciljano rješavanje rupa u sustavu. U Varaždinskoj županiji se provodi hvalevrijedan projekt Predah, vrijedan oko 148 tisuća eura. Međutim, kao vijećnica moram upozoriti da je taj projekt strogo ograničen isključivo na građane koji imaju službeni status roditelja njegovatelja odraslih osoba s invaliditetom. Iz tog su projekta potpuno isključene stotine naših građana koji kod kuće njeguju nepokretne supružnike, djedove, bake i roditelje oboljele od demencije, karcinoma ili drugih teških gerijatrijskih ili palijativnih bolesti. Te obitelji nemaju pravo na dnevni boravak niti na odmor od skrbi kroz taj projekt. Javni kreveti u Novom Marofu su im nedostupni, a privatni smještaj od tisuću i više eura mjesečno si ne mogu priuštiti. Oni su u potpunosti ostavljeni sami sebi

do potpunog fizičkog sloma. Moje drugo pitanje glasi, budući da europski projekt ne pokriva ovu palijativnu i gerijatrijsku populaciju planira li Varaždinska županija u idućem Rebalansu Proračuna osigurati vlastita financijska sredstva za sufinanciranje privremenog smještaja u privatnim domovima za ove obitelji koje su nepravedno izostavljeni iz postojećih programa kako bi oni konačno dobili pravo na mjesec dana zasluženog odmora o trošku Županije?“

ODGOVOR:

Radi boljeg razumijevanja odgovora, uvodno se daje pojašnjenje pojmova korištenih u pitanju.

a) **Palijativna skrb** je aktivna i cjelovita briga kako za osobu čija bolest više ne reagira na liječenje, tako i za njenu obitelj. Palijativna skrb je i pristup koji poboljšava kvalitetu života pacijenta i njihovih obitelji suočenih s problemima povezanim sa smrtonosnom bolešću, kroz prevenciju i olakšanje patnje putem ranog prepoznavanja, te bespriekorne procjene i suzbijanja boli i drugih problema – fizičkih, psihičkih, socijalnih i duhovnih. Palijativna skrb je usmjerena na poboljšanje kvalitete života pacijenata koji boluju od neizlječivih bolesti. Pomaže njima i njihovim obiteljima da se lakše suoče s problemima koje sa sobom nosi smrtonosna bolest.

b) **Služba za produženo liječenje i palijativnu skrb Novi Marof Opće bolnice Varaždin** je organizacijski dio Opće bolnice Varaždin, koja djeluje na sekundarnoj razini zdravstvene zaštite.

Bolnička zdravstvena djelatnost se sastoji od Odjela produženog liječenja, **Odjela palijativne skrbi** te Centra za hemodijalizu. Vezano uz palijativnu skrb djeluju dva Odjela:

- **Odjel palijativne skrbi** – smješten u novom centralnom spojnom objektu na 3 etaže i 2 polukata, sa ukupno **72 bolesničke postelje**. **Primaju se pacijenti sa potrebom palijativne skrbi.**
- **Odjel palijative B** – smješten na drugom katu desnog krila Bolnice, **sa kapacitetom 20 bolesničkih postelja.**

c) **Osoba s invaliditetom** je svaka osoba koja ima dugotrajna tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja koja u međudjelovanju s različitim preprekama mogu sprječavati njezino ravnopravno sudjelovanje u društvu.

U Varaždinskoj županiji, po stanju na dan 15.9.2025., živi 26.740 osoba s invaliditetom od čega je 13.448 muškog spola (50,3%) i 13.292 ženskog spola (49,7%) te na taj način osobe s invaliditetom čine 16,9% ukupnog stanovništva Varaždinske županije. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 12.180 (45,5%), je u dobnoj skupini 65+ godina. Invaliditet je prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 12,1% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Varaždinska županija iznad prosjeka

RH za dobnu skupinu 65+, a ispod prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi, radno-aktivnu dobnu skupinu i ukupnu prevalenciju¹.

Dakle, svaka osoba s invaliditetom nije osoba kojoj je potrebno pružanje palijativne skrbi u Općoj bolnici Varaždin, Službi za produženo liječenje i palijativnu skrb Novi Marof, niti su to svi nepokretni građani.

Varaždinska županija nije ovlaštena propisivati protokole za liječnike i građane kojima bi se uređivalo smještanje bolesnika.

Varaždinska županija je osnivač Doma zdravlja Varaždinske županije, zdravstvene ustanove koja na primarnoj razini zdravstvene zaštite ima registriranu djelatnost palijativne skrbi te i osigurava financijska sredstva za vozila, informatičku podršku (Registar palijativnih pacijenata), a kako bi se stimulirali radnici za rad u toj grani zdravstvene djelatnosti, na prošloj sjednici Skupštine bio je podnesen i prijedlog akta kojim bi se omogućilo nagrađivanje tih radnika.

Dom zdravlja Varaždinske županije obavlja palijativnu skrb sa dva koordinatore palijativne skrbi i, za sada jednim palijativnim timom (liječnik i medicinska sestra), dok će drugi tim početi funkcionirati u rujnu ove godine.

Na svojoj web stranici, Dom zdravlja objavio je **dva priručnika**, kojima je cilj upoznavanje građana s palijativnom skrbi, <https://www.dzvz.hr/djelatnosti/palijativna-skrb.html>: Vodič Centar za koordinaciju palijativne skrbi/koordinator za palijativnu skrb u županiji i Priručnik za rad u palijativnoj skrbi Dostojanstvo do samoga kraja života, za koji je upravo nakladnik Dom zdravlja Varaždinske županije, a sastavili su ga vrijedni i stručni radnici Doma zdravlja. Odnedavno, Dom zdravlja je pokrenuo i **Facebook stranicu Palijativna skrb**, na kojoj se također građani mogu neposredno informirati o svojim mogućnostima i dobiti u najkraćem mogućem roku izravni odgovor.

Palijativni pacijent prima tijekom svoje bolesti skrb na različitim mjestima i na različitim razinama zdravstvene zaštite, te koordinatori Doma zdravlja povezuju mobilne palijativne timove, bolnički tim za palijativnu skrb, liječnika obiteljske medicine, patronažne sestre, zdravstvenu njegu u kući, ali i volontere i organizacije civilnog društva koji se bave palijativnom skrbi, Nastavni zavod za hitnu medicinu Varaždinske županije, hrvatski zavod za socijalni rad, vjerske organizacije i institucije.

Palijativna skrb je interdisciplinarna u svom pristupu, te svojim djelokrugom obuhvaća bolesnika, obitelj i zajednicu.

11. svibnja 2012. godine otvoren je prvi odjel palijativne skrbi ugovoren sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje u Novom Marofu, i to je datum službenog početka specijalističkih službi palijativne skrbi u Republici Hrvatskoj i dan od kada stanovnici Republike Hrvatske imaju dostupnu besplatnu palijativnu skrb. Stoga je i Hrvatski sabor 11. svibnja proglasio „**Danom palijativne skrbi u Republici Hrvatskoj**“.

¹ Podaci preuzeti iz publikacije Izvješće o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, [https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2025/10/Bilten - ROI 2025..pdf](https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2025/10/Bilten_-_ROI_2025..pdf), uvid izvršen dana 07.07.2026.

Varaždinska županija također ima i **prvog ugovorenog koordinatora i mobilni palijativni tim** (2016.).

Varaždinska županija svake godine daje svoj doprinos i u organizaciji simpozija posvećenog upravo stručnom usavršavanju svih uključenih u pružanje palijativne skrbi, koji se povodom Dana palijativne skrbi u Republici Hrvatskoj, i ove godine održao u Novom Marofu, a unatrag nekoliko godina je međunarodni, odnosno predavači i sudionici su iz različitih država.

Obvezno zdravstveno osiguranje provodi Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO). Obveznim zdravstvenim osiguranjem svim se osiguranim osobama osiguravaju prava i obveze iz obveznog zdravstvenog osiguranja na načelima uzajamnosti, solidarnosti i jednakosti. Prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja su pravo na zdravstvenu zaštitu i pravo na novčane naknade.

Osoba koja ne može osigurati uzdržavanje svojim radom, pravima koja proizlaze iz rada ili osiguranja, primitkom od imovine, iz drugih izvora, od osoba koje su je dužne uzdržavati na temelju zakona kojim se uređuju obiteljski odnosi ili na neki drugi način može ostvariti **naknade i usluge u sustavu socijalne skrbi** pod uvjetima i na način propisan Zakonom o socijalnoj skrbi.

Status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja je novčana naknada koja se priznaje temeljem Zakona o socijalnoj skrbi, putem Hrvatskog zavoda za socijalni rad. Ona se priznaje za njegu djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom koja:

- je potpuno ovisna o pomoći i njezi druge osobe jer joj je zbog održavanja života potrebno pružanje specifične njege izvođenjem medicinsko-tehničkih zahvata za koju je prema preporuci liječnika roditelj ili njegovatelj osposobljen
- je u potpunosti nepokretna i uz pomoć ortopedskih pomagala
- ima poremećaj autističnog spektra četvrtog stupnja ili
- ima više vrsta oštećenja četvrtog stupnja (tjelesnih, mentalnih, intelektualnih ili osjetilnih) zbog kojih je potpuno ovisna o pomoći i njezi druge osobe pri zadovoljavanju osnovnih životnih potreba.

Roditelji njegovatelj ili njegovatelj djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom ima pravo na naknadu u postotku od osnovice koji iznosi 1000% (800 eura).

Roditelj njegovatelj ili njegovatelj djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom koja se zbog zdravstvenog stanja ne može uključiti u programe i usluge u zajednici ima pravo na naknadu u iznosu od 1200% osnovice (960 eura).

Roditelj njegovatelj koji samostalno neguje dvoje ili više djece s teškoćama u razvoju ili osoba s invaliditetom ima pravo na naknadu u postotku od osnovice koji iznosi 1500% osnovice (1200 eura).

Osim prava na navedenu naknadu roditelj njegovatelj ili njegovatelj ima prava iz **mirovinskog osiguranja, obveznog zdravstvenog osiguranja i prava za vrijeme nezaposlenosti, kao zaposlena osoba prema posebnim propisima.**

Zakonom o osobnoj asistenciji osigurana je i **socijalna usluga osobna asistencija**, kojom se osigurava **pomoć i podrška osobi s invaliditetom u aktivnostima koje ne može izvoditi sama radi vrste i stupnja invaliditeta**, a koje su joj svakodnevno potrebne u kući i izvan kuće, te pomoć i podrška u komunikaciji i primanju informacija, a u svrhu većeg stupnja

samostalnosti i uključenosti u zajednicu, zaštite i osiguravanja ljudskih prava osobe s invaliditetom, kao i ostvarivanja ravnopravnosti s drugima. **Osobni asistent** je fizička osoba zaposlena kod pružatelja usluge osobne asistencije koja osobi s invaliditetom pruža pomoć i podršku u svakodnevnim aktivnostima koje osoba s invaliditetom nije u mogućnosti samostalno obavljati poštujući uputu korisnika o načinu pružanja pomoći i podrške u svrhu osiguravanja kvalitetnije usluge.

Uslugu „**Odmor od skrbi**“ prema podacima dostupnim nadležnom Upravnom odjelu za zdravstvo, socijalnu skrb, civilno društvo i hrvatske branitelje, provode dvije udruge i 1 ustanova na području Varaždinske županije:

– **Društvo osoba s invaliditetom**

20 korisnika, traje do 16.10. 2026., 149.706,48 EUR

– **Centar za pružanje usluga u zajednici Varaždin**

13 korisnika, traje do 22.10.2026., 147.896,00 EUR

– **Udruga „Uz tebe sam“**

21 korisnik, traje do 16.10.2026., 147.500,00 EUR.

Ciljne skupine po natječaju „Inovativne socijalne usluge – odmor od skrbi (pilot projekt)“, a po kojem su udrugama i ustanovi bila odobrena sredstva, su bile osobe koje imaju priznato pravo na status roditelja njegovatelja/njegovatelja za njegu djeteta/djece s teškoćama u razvoju i/ili osobe/osoba s invaliditetom.

Rad udruga koje se bave osobama s invaliditetom Varaždinska županija sufinancira putem javnog natječaja.

Dakle, osoba s invaliditetom nije nužno palijativni pacijent, kojem je najpotrebnija zdravstvena skrb, osigurana u okviru sve tri razine zdravstvene zaštite i financirana putem HZZO, dok, s druge strane, Varaždinska županija već financira i funkcioniranje sustava palijativne skrbi, kao što i pomaže rad sustava socijalne skrbi.

